

avant...!

Figueres 20 abril 1932 - n.º 16 **periòdic d'esquerra** redac. muralla, 17, 3.ª, 1.ª

pau als màrtirs. guerra als farsants.

Una de les victòries aconseguïdes per la República, és la situació en què ha fet col·locar els defensors de les doctrines catòlico-romanes, després d'haver-los-hi fet brollar netament les seves veritables aspiracions.

Els catòlico-romans del nostre país han caigut de pla' en el parany. La desfrenada actitud ofensiva d'ençà del nou règim, ens demostra quan mancats estan del meritori esperit místic que anima a tots els religiosos, per seguir el camí de la seva vida orfes d'ambició i egoisme.

Naturalment els catòlico-romans fells, no defensen la seva religió, la seva creença, les modalitats, que segons els seus guies jeràrquies els han fet entendre, han de regenerar l'espècie humana perquè saben que el progrés i la ciència els posa en evidència a cada moment. Ço que ells defensen i amb tota la seva fúria és el seu comerç, el seu «modus vivendi», el seu viure comodat, tot el seu radi d'acció que està acoblat a l'Església catòlico-romana.

En aquesta època que el florent moviment hindú ens atrau l'atenció i que en l'estudi dels seus millors propulsors hi observem aquell esperit místic, que els obliga a desfer-se de les comoditats i de tots els prejudicis, per millor ajudar a l'alliberament del seu poble, resulta gairebé còmic veure els nostres catòlico-romans defensant un patrimoni que sembla ésser seu perquè l'han expropiat del poble ibèric.

A aquesta fauna de falsaris, de pecadors d'amagat, ineptes egoistes i immorals, cal cridar-los-hi:

ENRERA FARSANTS!

Vosaltres que contra natura desvaloritzeu els éssers humans, i els inculqueu l'hipocresia, l'odi, l'enveja i la venjança, no sou dignes ni de la llibertat que bonament se us dona.

ENRERA CONREUADORS DE L'IGNORÀNCIA!

La vostra acció dogmàtica tants anys posada a prova, ha fracassat, i les circumstàncies us tornen els vostres credos al lloc on no tenien d'haver sortit: l'inlimitat.

Ara deixeu pas als homes de bona voluntat que s'apleguen en el tríptic:
LLIBERTAT, IGUALTAT, FRATERNITAT.

J. V. CAMPS.

En el periòdic dels mossegues de Figueres La Veu de l'Empordà fou inserit un article que confirma ço que diem abans. Segons referències n'és autor un venedor de cera litúrgica, el qual des de la seva minúscula òrbita, i amb paraules innobles i bilioses, intenta enllotar l'excelsa figura gegantina d'En Francesc Ferrer i Guàrdia.

full quinzenal

també l'hem celebrat

Ens cal agrair l'atenció del nostre Ajuntament en invitar-nos al sopar oficial en commemoració del primer aniversari de la República.

No hi vàrem assistir puix ja hem repetit diferents vegades que la nostra dignitat ens priva de colzejar-nos amb ciutadans que durant l'època dictatorial ens feren perseguir; i en el cas present tampoc podríem partir amb altres ciutadans que han preferit imposar-se per la força a les manifestacions del poble, que solucionar-les dins la màxima harmonia.

Tots ens coneixem, i per això creiem convenient guardar les distàncies.

L'any passat en proclamar-se l'actual règim, els avui «amics d'avant...!» formàrem com a bons soldats. No hem tingut necessitat que ens ho reconeixés cap determinat personatge, freturàvem enderrocar la monarquia i hi aportàrem el nostre decidit esforç. Quan s'ha presentat l'hora de perill hem volgut estar a l'avanguardia, quan ha arribat el moment dels llores silenciosament ens hem retirat per deixar pas als que els esperaven.

A la nostra manera també hem celebrat l'aniversari de la República, sense xerinola, ni banquet, ni pintant-nos els llavis. Hem designat unes monedes a socórrer als desvalguts, i pensant amb la joia dels menesterosos en adonar-se que encara hi ha qui pensa amb ells, hem festejat la data del 14 d'abril amb tota solemnitat.

MARIUS SUIRAM

sociologia

Vaig dir, que intentaria instruir en la vida sexual a tots els profans, fins on m'ho permetin els escasos coneixements que posseeixo. Per això, crec necessari - per endegar-los millor - analitzar alguns mots que actualment no concorden amb les nostres aspiracions liberals. De moment, em limitaré als de fill legítim i fill il·legítim.

Aquests mots imposats en temps inquisitorials, de servilisme i d'esclavitud, havien de tenir forçosament un significat imperiós i poder crear dificultats a tots aquells que no es sometessin a les disposicions cavernaries d'una religió.

Si un fill nat - pregunto jo - d'una unió legalitzada per lleis civils o religioses, conté biliogicament les mateixes matèries que el nat d'una unió lliure ¿perquè aquesta diferenciació? Si l'infant legalitzat per lleis civils, conté el mateix nombre d'ossos, nervis, venes, artèries i articulacions que un fill bord ¿perquè tal diferència? I si un nin batejat posseeix ulls, cor, sang i cervell igual que un fill d'ateu ¿perquè ha d'ésser diferent? Doncs, si tots som iguals per la Natura que ens ha creat - i no una Divinitat, pesi a qui pesi - , mai pot hever llei humana, per forta que sigui, capaç de posar diferències entre uns i altres; malgrat totes les diposicions que li permeti imposar la seva força.

Ara bé, si per naturalesa tots som legítims, davant la Biologia no succeeix així. Ella reconeix fills anormals que són il·legítims; però no permet que ho siguin per els homes. Nosaltres per aquest sol fet hem d'estimar-los més, mostrar-nos-hi amables i complacents i així compensar-los del dany que la Naturalesa els dota. Són també fills il·legítims els que ja porten per herència malalties com sífilis, tuberculosi, etc. Els pares que coneixedors de la seva malura no fan l'impossible per no engendrar fills tarats, mereixen la pena màxima; pitjor que un criminal, ja que aquest, en un moment de delinqüència fa una mort, però aquells, seran moltes les víctimes que per la seva falta pagaran les conseqüències. De vegades, inconscientment, posen fills al món, i que ignorants de la seva malura neixen anormals; en aquest cas no pot culpar-se

a ningú, i menys a la Natura que tot ho produeix.

Pot haver-hi acte més sincer que el proporcionat per l'amor lliure, que uneix a l'acte, l'amor i respecte necessari entre marit i muller, i que si afegiu l'instrucció oportuna, veureu que és l'únic que pot crear fills perfectes?

Direu que l'amor lliure conduiria a actes de llibertinatge. ¿Voleu més actes de llibertinatge que els emprats per la classe capitalista? ¿Desconeu potser que quan aconseguen l'amor d'una donzella, poden fàcilment escamotejar les lleis indemnitzant X pessetes? ¿No penseu encara, que són ells els més víctimes porten al món, i més desgraciades fan, que per amor s'han lliurat a la seva voluntat? L'amor lliure portaria - no en dubto - actes d'aquests, però podríem comparar-los als actuals i no crec que sumessin gaire més.

Hem vist la diferència que existeix en els mots emprats per la conveniència dels homes i els que la lògica ens ensenya. Per molts, davant de Déu hi ha legítims o il·legítims. Per nosaltres lliure pensadors, davant la Naturalesa tots som iguals i legítims.

PERE BELLOSTAS.

Productes vegetarians EL SIGLO
Avinguda de la República, 17

ivia fora!

*Via fora!, endavant!
I amb la falç sempre a la mà
Som-hi tots que el nostre cant
Cadascú ja el cantarà.*

*Avant sempre, l'himne sant
Entonem. de llibertat
La bandera de la sang
Romandrà a nostre costat.*

*Endavant!, el símbol roig
Hissarem ben prompte i alt
Animats de joia i goig
Lluitarem per l'ideal.*

*Fem-ne via!, tots al foc!
On es lluiti, allí veniu
No deixeu el vostre lloc
Sempre avant! no defalliu!*

MIQUEL ESCRIC.

11-IV-1932.

un que ha dit la veritat...
...i encara no l'han penjat

Matias Usero Torrente, ex-capellà catòlic escriu en un quadern de cultura:

«...he servit amb absoluta lleialtat a l'església catòlica durant vint anys, en llocs difícils i tenint ocasions d'enriquir-me, com ho feren els meus companys a Amèrica, però vaig saber exercir el meu ministeri sempre en desinterès a la manera apostòlica

De vell, quan fingint una mica n'hauria tingut prou, vaig perdre la fe catòlico-romana i vaig trencar els llaços que em lligavem a Roma, recobrant plena llibertat per a ajudar als homes de totes les credulitats.

El cert és que les religions positives perden prosèlits i van ensu'siant-se com institucions espirituals, a mesura que avança la Ciència, i queden reduïdes al paper d'instruments de dominació polític-social i a avivadors de classes privilegiades, sacerdotals que defensen les seves posicions excepcionals amb totes les armes materials i diplomàtiques, en el sentit més groller i humà; i no podent cremar, torturar i aixafar els seus enemics, que són els millors amics de l'Humanitat i dels propis fundadors de les religions, intriguen i es capgiren creant conflictes nacionals i internacionals, portant l'inquietud als esperits i els tresbalsos a les nacions on precisament els seus fidels estan protegits per lleis excepcionals.

El Dr. Marañon, escriu:

Es molt complex el nombre de factors que influeixen en l'higiene social. L'herència, l'ambient, els aliments, la mateixa religió, las condicions climatològiques; aquestes i d'altres influències actuen sobre la salut, forjant-la i desfent-la segons els casos.

Científicament, doncs, combatre la religió es un deure que reclama la salut pública.

Sabons i llexius de totes classes
EL SIGLO
Avinguda de la República, 17

de l'estatut

Sembla que a l'últim el Parlament espanyol és dignarà discutir l'Estatut de Catalunya.

Sembla que a l'últim en les Corts d'Espanya es parlarà del nostre problema nacional.

Ja comença a ésser-ne hora.

Fa nou mesos que el poble català va implorar-li que fossin tornades les llibertats.

Es veu que el nostre plet, és un part difícil, que es resoldrà, més o menys favorablement, en període anormal.

Fins avui els catalans amb excessiva bona fe, hem procurat portar-nos cordialíssimament amb tots els ciutadans d'Ibèria. Hem demanat pietosament, hem arribat a pidolar una mercè, quan solament ens calia demanar a l'actual règim, que reparés com li pertoca, la vexació que amb nosaltres cometeren els reis despòtics.

Ja és hora que els catalans tornem a situar-nos en actitud bel·licosa. Convé fer entendre al centralisme espanyol que no demanem almoïna, solament freturem que els homes conscients de la República, reconeixin els nostres drets.

Per Catalunya ciutadans, ajuntem nos en un sol front, que es donin-compte els que gaudeixen amb la nostra desesperació, que és tot un poble el que demana justícia, i contra la nostra voluntat no hi ha força humana que pugui imposar-se.

¿Perquè les autoritats republicanes no han denunciat a l'opinió pública a aquell clergue de Figueres que el 14 d'Abril se li tingué de treure violentment una ensenya monàrquica?

¿Es que la seva mala anomènia no pot agreujar-se més dient-li monàrquic reaccionari?

no hi ha dret ciclisme

Ens assabentem que per haver fet festa total el dia de la commemoració de l'aniversari de la República, ha estat acomiadada dels Magatzems Puig París, una treballadora.

Es un cas veritablement lamentable.

Es veu que els obrers no podem girar-nos de cap costat, quan ens pensem fer-ho bé, resulta pitjor.

A uns se'ns qualifica de detractors per haver exposat el desig de treballar el dia de l'aniversari de l'actual règim, a altres se'ls acomiada per haver guardat festa.

Amb aixó se'ns demostra novament, que vivim en ple feudalisme. S'ha de fer concretament ço que mana l'amo, per més contradictori que sembli. I encara hi ha qui no entén perquè els treballadors mai no estem contents.

N'estarem quan hàgim assolit un règim veritablement democrata, quan hàgim fet desaparèixer la diferència de castes, quan els ciutadans siguem abans que tot: homes.

Figuerencs! Empordanessos!
Recordeu que el dia 23 del mes en curs heu de dirigir-vos al President Macià ratificant-li la voluntat de Catalunya.

Pel nostre plet nacional hem d'actuar conjuntament com un sol home.

Que a les Corts d'Espanya s'adonguin que la llibertat del nostre poble la volem tots els catalans.

Articles de tocador i perfumeria
EL SIGLO
 Avinguda de la República, 17

Pel dia 8 de maig el Velo Club organitza una cursa provincial per tercers y neòfits; amb un recorregut de 80 Km. en el següent circuit:

Figueres - Pont del Príncep - La Escala Ullà - Verges - Pont del Príncep - Borrassà - Ordís - Vilafant - Figueres.

La sortida, es donarà a les deu del matí, en el nou estatge del Velo Club (carrer de Monturiol).

Per a prendre part a aquesta cursa, cal portar almenys un any de residència habitual, a la província de Girona.

R.

Tingueu compte que les últimes novetats són sempre a

Calçats Pallac

Desitjosos d'homenatjar dignament la memòria de Francesc Ferrer i Guàrdia, i d'acord amb la petició feta a l'Ajuntament per la Joventut d'Esquerra Republicana d'aquesta ciutat, demanant canviar el nom del carrer Baix de Sant Pere pel del gran idealista, els amics d'avant...! obrim una subscripció popular per tal de poder adquirir una làpida com cal que perpetui en la nostra ciutat l'obra humana que portà a terme aquest ciutadà immortal.

No dubtem que tots els figuerencs conscients, contribuiran a aquesta adquisició, aportant-hi l'ajut moral i material que necessitem, per tal de poder realitzar promptament l'aspiració assenyalada:

Redacció d'avant...!	10'00
Narcís Ubanell.	2'00
Joan Salleres	4'00
Esteve Pallac	2'00
Albert Pararols.	4'00
X. X. X.	2'00
Juli Pararols	4'00
Joaquim Marcos	4'00
Joan Carreres.	4'00
Josep Viusà.	4'00
Jacint Bosc	3'00
Marcel Dalmau	4'00
Ricar Ximenis	4'00
Emili Teixidor.	3'00
Narcís Roig.	3'00
X. X. X.	3'00
Són pessetes.	60'00

(Seguirà)

Els donatius podeu lliurar-los a la nostra redacció i a la Llibreria Batllósera.

Gran Cafè EXCELSIOR

RAMBLA - Telèfon, 218 - FIGUERES

al año de instaurada la república

Muerto Galán y conocidas sus ideas por sus obras «Nueva Creación» y la «Barbarie organizada», su pensamiento iba más allá de una República burguesa, capitalista.

Y los que de su amistad hicimos un culto, estábamos persuadidos del ansia de liberación humana, de los nobles impulsos redentores que albergaba aquel corazón generoso, desinteresado y leal que llegó a jugarse la vida, como tantas veces nos dijo, por librar a su patria de tiranos y déspotas que la oprimían.

Muchas veces nos hemos formulado esta pregunta: ¿De vivir Galán, cual hubiera sido su actitud, al ver que la República opta, en su consolidación, por los mismos derrotados que su colateral la francesa?

Nos confesó su decepción cuando en 1926, aliado con Generales y políticos fué condenado por el complot de la noche de S. Juan. Desconfiaba del revolucionarismo de todos y hasta del republicanismo de la mayor parte, al comprobar se movían, unos por despecho, otros por antipatía al dictador y muchos porque añoraban el pacífico turno de partido, lo del grifo y el vaso, que dijo Maura, y hoy enchufes, que dice con exacta y jocosa definición, el pueblo.

Su confianza radicaba en éste, pero necesitaba la colaboración de todos para derrocar la monarquía y realizar su sueño fraternal de una sociedad solidaria y libre.

Corría el año de 1928. Galán goza de gran prestigio entre jóvenes afiliados a las Juventudes Libertarias. Su nombre y su fama han traspasado ya las fronteras. Traza un programa de gran envergadura, desechando utopías fourieristas, saint-simonianas, bakourninistas y otras, que sólo hombres de su temple intentan su realización, dado los formidables sillares sobre que está edificada la sociedad actual, y logra comunicarse con elementos de la C. N. del T., gracias a un ordenanza que tuvo en Montjuich y aún cuando en la conspiración de aquel año andábamos jefes y oficiales y el propio General López-Ochoa, Galán me aseguró que, triunfante el movimiento, él se adueñaría del Poder para eliminar a los moderados, marcando el ritmo y la orientación adecuada al régimen,

con bases sólidas de libertad, justicia y fraternidad, que luego cedería a los más capacitados que en toda revolución surgen y se seleccionan.

Fracasó aquel complot, al que siguió el de Jaca, que cuesta la vida al hombre que con Salvoechea, Rizal y Ferrer, forma esa pléyade de soñadores ilustres, forjadores de un nuevo credo, sin Dios quizás, pero más humano y hermoso que el de todas las religiones reveladas y positivas, que han esclavizado a la humanidad durante tantos siglos.

El día 12 hizo un año que triunfó el plebiscito. No puede resistir el trono el empuje antidinástico, y a los dos días escapa a cien por horas, aquel botarate que sin más mérito que el de haber salido de un útero regio, se «ciscó» durante tantos años en 22 millones de españoles.

Tuve la inmensa satisfacción de publicar el bando proclamando la República. Quise disuadir, sin conseguirlo, al Gobernador Militar para que no lo hiciese antes, del estado de guerra. El buen señor pasaba por momentos de inquietud, de indecisión, sin atreverse a dar crédito a aquella República que se le «vino encima». Escasos eran los militares — el virus monárquico llegaba a ser endémico en los institutos armados — que veían desmoronarse aquel trono que aguantó posaderas de tanto monarca odioso, como desde Ataulfo acá, ha padecido España. No se recataban para decirnos que nos moriríamos sin ver la República.

¡Vista de lince! ¡Fecha inolvidable aquél 14 de Abril! No hay pluma que pueda describir la alegría, la emoción de aquellos instantes. Tan de prisa se vivió aquellas horas, con tanta intensidad nos saturábamos de aquellas auras de libertad, que aún hoy, no nos damos cuenta. Todos los habitantes de Figueras, sin distinción de clases, se lanzó a la calle y en interminable caravana, llenando la amplia carretera, llegaron a las puertas del Castillo pidiendo la entrega de los 4 oficiales condenados por lo de Jaca.

Entre gritos de frenético entusiasmo, vivas al nuevo régimen, hasta enronquecer, aquella compacta muchedumbre, después de izada la bandera tricolor a los acordes de la Mar-

salles y de oír los discursos del Gobernador y Capitán Martínez, se llevó en hombros a los cuatro héroes de la República.

Llenos de entusiasmo sin límite, de ardor juvenil, en grupo con varios correligionarios, Casals, Guirllamet, Seus (1) y otros, contemplábamos al espectáculo grandioso, que tanto tiempo soñamos y una emoción intensa invadía nuestro espíritu.

Pero algo empañaba mi delirante entusiasmo de aquellos días y era el recuerdo de aquel mártir que no pudo presenciar la aurora del régimen por el que dió su sangre generosa. Como cuando supe su muerte, gruesas lágrimas surcaron mis mejillas, y después...

¿Qué ha pasado después? Se ha olvidado casi por completo al héroe, cuyo retrato la multitud enardecida, paseaba por toda España.

El acuerdo de la Diputación de Madrid negándose a contribuir a la suscripción para erigirle un monumento y haciéndolo para carreras de caballo, refleja el sentir de muchos republicanos «a contrapelo» que se han incrustado y «enchufado» a esta República de trabajadores. Y no es que seamos partidarios de que se erijan pedestales a nadie. ¡Triste recuerdo es aquel que se contenta con un monumento o una lápida para que permanezca incólume! Grabarse en el corazón y seguir la ruta de los ideales que marcaron un rumbo en el progreso social de los pueblos, es el verdadero tributo que puede rendirse a la memoria de esos hombres faros de la humanidad.

Para los que nos urgamos la libertad y el pan de nuestros hijos en días difíciles, sin otra aspiración que la de sentirnos ciudadanos libres en una Patria libre también de verdugos y opresores, nos causa amargura ver, que se nos persigue con tal cruel ensañamiento, como en las épocas borbónicas.

No militamos en ningún partido político y retamos ahora desde estas columnas, a los que nos califican de comunista, a que prueben sus afirmaciones; ni nos asusta ni denigra el calificativo, pero no aceptamos otro que el de republicanos, tan de izquierda como se quiera, pero republicanos sin trampa ni cartón, y de los que no

han presentado la factura el día 14, ni exhibido certificado de servicios para recoger alguna migaja del banquete republicano-radical-socialista. Por el hecho de haber dado algunas conferencias y escrito algunos artículos anticlericales, hemos sufrido denuncias, no solo por los enemigos del régimen, sino por aquéllos que, diciéndose republicanos, se acercaban a nosotros para que les ayudásemos a traer la República que ellos querían lograr, para ocupar cargos y obtener prebendas.

No enfibiarán por eso nuestras arraigadas convicciones republicanas y en estos días del primer aniversario, lanzamos estentóreamente, saliéndonos del alma un

¡Viva la República democrática federal Ibérica!

ENRIQUE MEDINA

(1) Delegado de Maciá con el que nos relacionamos para producir un movimiento revolucionario en el Castillo.

S'arreglen plomes estilogràfiques

Llibreria Batllósera

GALAN, 3

**uns donen llum,
i altres...**

Hi ha qui no pot comprendre perquè en els magatzems Puig París no es guardà festa total el dia l'aniversari de la República.

No hi ha dret deien uns quants senyors, que mentre a can Fortunet han tancat rigurosament, a can Puig París, primera finència d'alcalde de la Ciutat, hagin permès que es treballés.

Tot Figueres parlava del cas, a la plaça, als cines, al teatre, al parc bosc, fins i tot a la Federació Republicana Socialista de l'Empordà. Ja n'hi ha d'ànimes càndides, diem nosaltres.

Amb aquesta gesta el ciutadà Puig ha fet molta més propaganda pel seu establiment, que amb les centes de pessetes que esmerça anyalment amb anuncis, calendaris, ventalls, etc.

Tenim la seguretat que la seva finalitat era aquesta, puix no podem dubtar de la fe republicana del ciutadà Puig, que Déu li guardi molts molts anys per bé de Figueres i del seu establiment.

davant l'estatut

El sempre entusiasta Centre de Dependents del Comerç i de la Indústria, el qual s'ha distingit sempre pel seu altíssim sentiment de catalanitat, ha organitzat pel prop-vinent diumenge, dia 24 del que cursa, a les onze del matí, una grandiosa manifestació que sortirà del davant del Centre de Dependents i es dirigirà a la plaça de la República per tal de lliurar al President de Catalunya les demançes dels manifestants que són ensem les de tot Catalunya.

L'esmentada manifestació anirà presidida per la bandera del Centre de Dependents, la qual anirà seguida de les de totes les entitats catalanistes polítiques, artístiques i culturals que s'adhereixin a la demanda adreçada al President de la Generalitat i que ve redactada així:

• Catalunya vol l'Estatut que votà el dia 2 d'Agost. Demanem que els diputats catalans en defensin la seva integritat.

• Trobem molt encertada aquesta petició en aquests moments imminents a la discussió de l'Estatut, per tal com palesarà la protesta ferma contra els massa repetits ajornaments a què la Cambra ha vingut rerassagant el nostre Estatut. Això representarà, encara, l'inquietud col·lectiva dels catalans per tal que siguin respectades íntegres les nostres justíssimes aspiracions i, també, un incentiu perquè el nostre parlamentari defensin, amb tot el fervor patriòtic, la voluntat de Catalunya.

No cal dir com ens adherim cordialment a aquesta - que ja suposem magna - manifestació i, també, a la petició feta al President de Catalunya. I repetim amb totes les nostres forces: Ara més que mai Catalunya avant!

FERN.

preguntant...

¿per què els senyors Puig Pujades i Pujolà no deixaren fer festa al matí a les seves treballadores, per gaudir de la Festa Nacional del 14 d'Abril, proclamació de la República...?

¿no és vergonyós que els capdavaners de la política de la ciutat, donguin aquesta mostra d'esclavitud a la massa obrera de Figueres...?

¿que potser no estaven assabentats de les disposicions del ministre de Treball, per la *Gaceta de Madrid*...?

**

¿consentiran els ciutadans figuerencs, que primer es comenci la nova Casa de la Vila, que la plaça mercat, essent aquesta de molta més necessitat...?

¿no protesta el poble figuerenc, dels llocs escollits per la plaça mercat, i nova casa de la ciutat, per la majoria del nostre ajuntament havent-hi millors llocs per edificar-ho...?

¿no és de doldre, ciutadans conscients de Figueres, que mentre els senyors funcionaris de casa la vila, no senten ni fret ni calor en tot l'any... les modestes *hortelanes* tenen d'aguantar les pluges, gelades, i nevades... per no tenir la corresponent plaça mercat, que requereix la ciutat...?

**

¿per què tanta tardança en signar els estatuts del Centre de Dependents de Figueres, senyor governador de la província de Girona...?

¿com s'han distribuït les quatre mil pessetes que es tragueren de la caixa de casa la vila per les festes del 14 d'abril...?

seguirem preguntant

«La Tierra» ens assabenta amb dades precises que del 14 d'abril de 1931 al 14 d'abril de 1932, han estat víctimes de la violenta repressió del Poder públic: **CENT SEIXANTA I SIS** ciutadans hispànics.

Comentaris?

Quan hàgim assolit la reivindicació del proletariat, allavors en farem.

Mentrestant: No defallim!

de col·laboració justícia... un fet presenciat

El dissabte, dia 9, com de costum, baixaren del castell, a les nou i mitja de la vetlla, una sèrie de soldats per anar a distreure's un xic al cinema, o teatre el dia que en fan, ja que a un altre lloc els tenen prohibit d'anar-hi, puix si ho feien, com ja els tenen advertit, serien degudament castigats. Mes això no fa el cas, tornant a ço que deia abans, baixaren formats i en passar pel mig de l'Avinguda de Wilson veig, amb gran sorpresa, que Julià Téllez, el sergent que els acompanyava, pegà una bofetada amb tota la seva força, a un individu dels que anaven formats, sense poder comprendre, de moment, el perquè.

Després, segons el que vaig poder esbrinar, crec ho va fer perquè dit individu no anava ben «alinia», cosa que li deuria semblar a ell, ja que jo em trobava a uns 10 metres i ho vaig poder veure com ningú ho pogués apreciar, i, per més crèdit, que ho preguntin als soldats que anaven aquell dia junts al cinema.

Es de doldre que es donin casos tan denigrants, com aquest, al mig de la població, i més creient, la major part dels figuerencs, de què al castell de Sant Ferran hi ha una oficialitat digníssima amb el seu comportament respecte els seus inferiors, i que per culpa d'algun individu, que pel que es veu està mancat de cultura i sentit comú, donguin la impressió de què als soldats del Batalló de Muntanya n.º 3, se'ls tracti, com vulgarment se'n diu, a «baqueta».

I ara, jo em faig aquesta pregunta: ¿suposant que aquest xicot, o bé un altre qualsevol, s'hagués «desalinat», hi han motius per pegar amb la «maia» que ho va fer semblant «malon»? Molta gent que, com he dit, veuen amb bons ulls l'exèrcit, fa que li agafi odi, i, per altra part, donen la impressió que a dalt el castell, que no els veu ningú, deuen tractar els soldats com si estéssim dos segles atrassats.

Des d'aquestes planes humanitàries d'*avant...!*, faig un prec a qui correspongui perquè això s'eviti, car del contrari, els ciutadans de Figueres, si es torna a veure una cosa semblant, protestarem com un sol home en defensa d'aquests xicots atrop-

llats i indefensos, puix que algun dia, o actualment, podem tenir servint a l'exèrcit algun fill o germà, i senzillament, per humanitat i pel total progrés de la nostra volguda Espanya, no hem de tolerar-ho.

UN CIUTADÀ.

Articles fotogràfics EL SIGLO Avinguda de la República, 17

quatre mots

L'amic Batet acaba de publicar, en un col·lega local, un article en el qual recorda aquelles inoblidables hores en què fou proclamada la República Catalana.

Jo no les oblidaré mai més aquelles hores, però tampoc podré oblidar aquells moments d'indecisió que hom va observar, de primer antuvi, en el procedir de certs prohoms, arribant a l'extrem de què alguns d'ells, tot predicant el seny, ens volia foragitar del casal dels federals perquè des del balcó vàrem intentar exposar una pancarta que deia: *Visca la República!* Eren dos quarts de cinc. No sabem pas el que s'esperava per secundar la proclamació, però arribarem a creure que alguns esperaven que fos declarada per reial decret des de Madrid. S'ha de fer constar, també, que algunes cares que vèiem quotidianament, aquell dia, precisament aquell dia, les trobarem a faltar.

No cal pas que parlem del cas del General Eugenió que encara a les quatre hores de la tarda del dia 14 ordenava treure una bandera republicana i l'endemà ja el vèiem fent el *simon de l'ombra* pel casal republicà del carrer de Cervantes. Per si això fos poc, tothom haurà vist l'esmentat general en totes les moixigangues militars i àpats oficials de bracet amb els republicans que avui governen el poble.

No puc oblidar tampoc el fet de què en tota la casa no vàrem trobar una sola bandera catalana. Cal fer constar que si no arriba ésser el catalanista Sr. Massot—el qual va lliurar-nos a correu un drap barrat—aquell dia Figueres hauria proclamat la República sota els plecs de la bandera espanyola, tan gloriosa com vulgueu, però mai tan nostra.

I ja ho veieu! Avui aquella República que vàrem proclamar, això és, la del nostre poble, es pot dir que no en resta res. No existeix la República Catalana ni se'ns ha tractat, com a

homes que som, amb aquella lleialtat deguda, per tal com l'Estatut ni tan sols ha estat reconegut pel Parlament espanyol.

Per altra banda, hi ha les responsabilitats de la Dictadura, que encara pengen. Els lladres de la Dictadura segueixen impunes. Què ha estat això? Què se n'ha fet del programa que predicàveu abans de l'11 d'abril? Res! Gairebé res!

Per tant, amic Batet, sols us demano, per un moment, que deixeu de banda la disciplina de partit i reflexioneu. Aleshores potser veureu el perquè de la meua posició i més que la meua—que ben segur no preocupa a ningú—la dels meus companys.

LL. XIFRA.

«el camí de la vida»

Es de doldre que no poguem disfrutar més sovint de films tan sòlids i formidables com *El camí de la vida* de Ekk; el primer film soviètic.

Es tracta d'un fet històric. Fins i tot podríem dir d'un reportatge esdevingut després de la Revolució Russa. El lirisme i expressivitat d'aquest film són veritablement impressionants. Es el resultat d'un estudi profund de la consciència infantil. Ekk, després d'haver viscut llarg temps amb aquests infants sense llar ni protecció de cap mena, ha sabut copsar tot el que podien donar de si com a éssers humans, reeducant llur personalitat psicològica. Car cal remarcar que la majoria dels minyons que hi prenen part havien seguit una vida de trinxeraire i de vici.

A més del puixant dramatisme que envolta aquesta obra cinematogràfica, s'hi observa una tècnica fotogràfica impecable, posseeix una rica infinitat de detalls que l'embelleixen i li impregnen sòlides característiques d'una cultura incipient. En fi, el film en qüestió és una veritable obra humana, i, per tant, una gran lliçó d'art.

No podríem acabar aquest comentari sense fer observar que amb la visió d'aquest film hom pot fer-se càrrec de la virada evolutiva que ha fet el comunisme de l'any 17 ençà. L'exemple més evident és la forma en què col·loca la família, quan fa veure la necessitat que tenen els infants d'una mare, d'una llar.

CINEFIL

Pintures i pinzells EL SIGLO Avinguda de la República, 17

massa radicals

Empordà Federal té un «gacetillero» digne d'estar a la redacció del D. I. C.

En l'últim número, referint-se als espectacles del «Teatre Principal» qualifica d'esperits *infims i grollers* als ciutadans que concórren a les sessions «alegres» de l'esmentat coliseu.

Creiem que no hi ha dret a tractar tan durament als ciutadans en qüestió.

Hem de reconèixer que la sensibilitat humana és molt distinta. Hi ha persones que disfruten, trencant-se de riure, veient comèdies picaresques, d'altres gaudeixen fent-se un tip de plorar, admirant les creacions d'En Borràs.

Tant els uns com els altres han de merèixer-nos el màxim respecte.

Els homes d'Empordà Federal fins en els espectacles són exigents.

Per anar de comú acord, els haurem de pregar que cada dissabte assenyalin en el seu setmanari els espectacles a què hom pot concórrer sense por de repulsa.

A més, i com a punt final, hem de recordar que la creadora dels dijous verds fou l'Enriqueta Torres, la companyia de la qual posà en escena els vodevils més picants que s'han representat en el «Principal», i quan s'acomiadaren de Figueres, l'Ajuntament (del qual n'és majoria la F. R. S. de l'E.) els obsequià oficialment.

pobrets

Les llançonises i el cuixots per als *sanwichs* que donaren al Parc-bosc a mainada, el dia de l'aniversari de la proclamació de la República, eren traslladats a camionades, i segons ens han dit encara varen mancar-ne.

El ministre anà a càrrec d'un cansalader, actual conseller municipal.

Ja hi havia qui ho criticava; deien que ací Figueres hi havia més d'un cansalader, i s'hi s'hagués repartit no haurien fet curt.

¿Però que no s'han de recompensar els sacrificis dels pobres regidors?

Si els cansaladers volen suministrar a la casa gran, que es presentin per regidors en les properes eleccions, llavors podran fer-se festivals escolars cada quinze dies.

El poble és molt comprensiu, i reconeix la càrrega que representa l'ésser regidor. per tant una comprensió és justa.

¿Que hi ha qui s'ho cobra dues o tres vegades?

Es la democràcia dels senyors socialistes.

Enchufe, enchufe y enchufe.

no ho volem comprendre

Figueres paga anyalment de lloguer d'edificis particulars per a escoles públiques unes 5.000 pessetes.

Fa molt de temps que hi ha construït un grup escolar, que quan decidiran servir-se'n ja haurà caigut de vell. En aquest grup podrien aixoplugar-s'hi dues o tres escoles municipals.

Per tant, part de les pessetes que es gasta l'Ajuntament en lloguers, són miserablement llençades.

¿Que falta amoblar l'edifici? Si no hi ha interès per fer-ho sempre serà igual.

Un poc de bona voluntat per part dels dirigents majoritaris, i el grup escolar ja faria temps que rullaria.

Però, hi ha mals que no volen crits.

Es la compensació de la política de capelleta que pel nostre mal cap pafim.

S'arreglen plomes estilogràfiques Llibreria Batllosera GALAN, 3

un trio

El dia de l'aniversari de la República va passar amb l'expres de la tarda, cap a Barcelona l'Emiliano Iglesias. Anava acompanyat del comandant de sometents Alvarez, i a l'estació l'esperava per saludar-lo en López-Murray.

Hi ha mals que no volen crits.

La República amb aquests puntals anirà molt lluny; ja ho sentirem a dir.

Drogueria i queviures EL SIGLO Avinguda de la República, 17

la diada del llibre

Aprop com som de la «diada del llibre» que es celebrarà el prop-vinent dissabte, dia 23, (diada de Sant Jordi), hom s'adona del desplegament d'activitats de les cases editorials i del desvetllament de totes les llibreries en adquirir i anunciar els darrers llibres de la present temporada.

Cal esperar d'aquesta «diada del llibre», que la nostra ciutat palesarà, també, l'afany de cultura que sent, com la nostra capital i altres ciutats catalanes, en les quals els ciutadans llurs es manifestaran, joiosos, amb el llibre o llibres sota el braç, radiants de satisfacció per les obres adquirides.

Un bon taller de calçat a mida PALLAC GALAN, 2

sardanes

El proper dissabte, organitzat pel «Foment de la Sardana», tindrà lloc a tres quarts de deu de la nit, a la Rambla, una audició de sardanes a càrrec de la cobla «Antiga Pep».

Amb aquesta audició el Foment commemora com cal la festa onomàstica de Sant Jordi, patró de Catalunya.

Olis purs de oliva del Sindicat Oleícola Garrotxa-Empordà EL SIGLO Avinguda de la República, 17

un èxit sorollós

Va tenir-lo el ball que tingué lloc al Teatre Principal, organitzat per la «Penya Tupinamba».

Molt encertada l'actuació de l'orquestrina «Antiga Pep», la qual executà un seguit de danses modernes molt ben seleccionades.

Ens cal felicitar als organitzadors de la vetllada, no dubtant que l'èxit assolit servirà d'esperó per a preparar promptament el segon «ball de la xocolata».

Evarist Vallés Llopart Notari

successor de F. B. Lovaco

Avinguda de Wilson 3, pral.

Tel. 227

FIGUERES

no dormiu

Ens assabentem de què per l'Ajuntament es passeja una rata que té l'afició de visitar les butxaques dels empleats... que es distreuen.

Avisem als municipals i demés encarregats de l'ordre, que vigilin, puix no seria d'estranyar que també els fes una visita a les seves armilles.

Cobla-Orquestra-Orquestrina PEP VENTURA

Primera Categoria - Per contractes:

GERMANS AIGUAVELLA
Cervantes, 4 FIGUERES

avant..!

el pròxim número sortirà
el dilluns, dia 2 de març
venda: llibreria batllosera.

Arts Gràfiques TRAYTER, Cervantes, 13, Figueres

avant..!

**volem un sol estatut:
el que catalunya
sobirana va votar!**

on són els bàrbars?

Aquesta pregunta haurem de creure que, de mica en mica, s'anirà responent d'una faisó clara i ben palesa.

En el número de *La Veu de l'Empordà*—que per nosaltres no és tal *veu*—corresponent al dissabte, dia 9 del corrent, un individu (?) que signa amb les inicials de G. R. aboca tota la mala baba contra la proposició feta a l'Ajuntament de la nostra ciutat, per la Joventut d'Esquerra Republicana, per tal que es porti a cap el canvi de nom del carrer de Sant Pere pel de Ferrer i Guàrdia.

I, és clar, això la gent de *La Veu* i «sus satèlites» no se'n saben ni se'n poden avenir, i ja es mobilitzen per tal de fer pressió perquè l'esmentada proposició no passi, precisament, d'ésser això: una proposició, i, per tant, que no es porti a la pràctica, és a dir, que no esdevingui realitat.

I l'individu (?) G. R. desfoga un seguit de penjaments contra el malaurat idealista Ferrer i Guàrdia i en fa una contra—apologia bo i intercalant-hi les paraules més baixes i injurioses que es troben pels diccionaris com són les de bàrbar, profanador incendiari, saquejador, destructor i assassí.

Quan el 1909, durant els fets de la Setmana Tràgica, que es cremaren convents i esglésies, sembla que no més en fos el precursor i executor Ferrer i Guàrdia, i això que ell més aviat

es dolia d'aquells procediments de violència i destrucció. I era, ni més ni menys, que ja allavors el poble estava cansat de tants lladres i dèspotes de la funesta monarquia i no podia pair tot el que era consubstancial amb el maleït règim: la clerecia sadollada d'hipotesia i el militarisme eixorc i gallejaire.

Ferrer i Guàrdia no pretenia destruir la societat per afany de destrucció, d'anorreament, sinó per dalers de cultura, de progrés i de justícia.

Ja és prou hora que apaivaguin els seus nervis aquests individus biliosos i impacients de *La Veu* avançant-se en campanyes periodístiques anheloses de promoure aldarulls. Pensin, però, que això és el principi del començament i els seus atacs i coaccions, tant escrites com orals, no faran tergiversar el voler del poble.

El poble quan, amb fermesa, aspira a portar a la fi una causa, ho assoleix malgrat tot. passi el que passi.

I contra la voluntat d'un poble res ni ningú pot oposar-s'hi.

Cal que ho recordin els senyors (?) de *La Veu* i «comparseria». Val més que no insisteixin i no es vulguin fer pesats amb les seves paraules d'extremada delicadesa i d'amor a la ciutat, car de continuar així no farien més que exasperar els ànims i això, com és de preveure, sempre fóra pitjor.

ROC CLAR

mostacilla quincenal

De los cuatro problemas importantísimos de la República: El de los garbanzos — El de las campanas — El de las autonomías — El de desasnalfabetizar.

¿Cuál es el más primordial?

Un obrero parado — El de los garbanzos.

Un clerófobo — El de las campanas.

Un catalán — El de las autonomías.

Un intelectual — El de desasnalfabetizar.

El pollo Galarza, al tantu!... ¡El de los guardias de asalto!

La tercera parte de los 3.000 millones de francos que han robado a los españoles, los aprovechadísimos Borbones, la quieren aplicar á recuperar el Trono perdido.

Si no es más que eso: Por nuestra parte, ya que no se han podido llevar el sillón, doseles, emblemas, etc. que se los regalen, que para nada nos sirven ¡Pobrecillos! Para que se han de molestar.

Han leído Vds. las cláusulas que transcribe Sánchez-Rivera en *Heraldo de Madrid* de ese contrato leonino, de una dehesa propiedad de un aristócrata?

No se concibenada más oprobioso, ni vejatorio para esa comunidad de labradores.

Porqué no se revisan todos los contratos de arrendamiento y a esos «chupopteros» de sangre humana se les dá su merecido?

Una República no puede consentir, ese feudalismo con derecho casi, de pernada ¡no faltaría más!

— ¿Han tocado fagina? pregunta un quinto socialista.

— No; ha sido escuadra. Es para pasar lista al grupo parlamentario radical-socialista.

Ciudadanos oradores socialistas, radicales, radicales-socialistas, etc.

No más futuros imperfectos de indicativo; haremos, realizaremos, transformaremos....

¿Cuando conjugámos el pretérito indefinido?

¿Quiénes son esos diputados que hacen suya la famosa frase de Alfonso Karr: ¡Que empiecen los señores asesinos! cuando replicó a los que impugnaban la pena de muerte?

Comprenderlo todo, es perdonarlo todo, amantísimos padres de la Patria, según Madame Stael.

— ¿Que te ha parecido la manifestación cívica del día 14?

— Que no iban todos los que son. Ni son todos los que iban.

Figueras Abril 1932

HUGO

La nostra primera autoritat municipal per ésser veterà dels republicans té drets de més gran mandatari.

Per això les reunions socials que és moda suspendre-les per ordre governativa, aquí són suspeses per ordre municipal.